

T.C.
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğü

27.01.2010* 00754

Sayı : B140KSB0130001-453-99-(06)/
Konu : OSB' lerde sınır ve yetki anlaşmazlığı

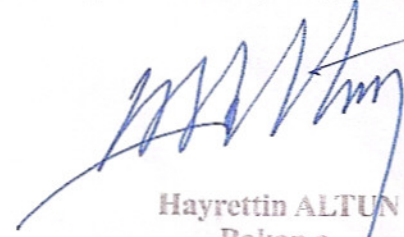
ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ ÜST KURULUŞU
YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞINA

İlgi :15.10.2009 tarihli ve 0923 sayılı yazınız.

İlgi yazınızla, bazı OSB' ler ile belediyeler veya il özel idareleri arasında sınır ve yetki konusunda bazı anlaşmazlıklar yaşandığından bahisle OSB' lerin belediye veya il özel idaresi yetki alanı içerisinde olup olmadıkları hususunda Bakanlığımız görüşü talep edilmişti.

Konu İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne iletilmiş olup, alınan cevabi yazı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Hayrettin ALTUN
Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı

EK:
İçişleri Bakanlığından alınan yazı fotokopisi (8 sayfa)

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.06.01.00/1623-40043
Konu : OSB'lerde sınır ve yetki anlaşmazlığı.

21/1/2010

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
(Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğüne)

İlgi : 10/11/2009 tarihli ve 9842 sayılı yazınız.

İlgi yazınız konusunda, Bakanlığımız Hukuk Müşavirliğinden alınan 13/01/2010 tarihli ve B.05.0.HUK.0.00.00.02-045.02.01/653 sayılı yazının bir örneği ekte gönderilmiştir. Bilgilerinize arz ederim.

Ercan TOPACA
Vali
Bakan a.
Genel Müdür

EK :
Hukuk Müşavirliği Yazısı.

24 -

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.02-045.02.01/653
Konu: OSB'lerde yetki anlaşmazlığı

13/01/2010

BAKANLIK MAKAMINA

İlgi : Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 24.12.2009 tarih ve B.05.0.MAH.0.06.01.00/33005-40636 sayılı yazısı.

GÖRÜŞ İSTENİLEN KONU :Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce, Sanayi ve Ticaret Bakanlığında alınan yazıya istinaden, organize sanayi bölgelerinin yerleşim alanlarından bazılarının belediyeler veya büyükşehir belediyeleri sınırları içinde, bazılarının ise il özel idarelerinin yetki alanı sınırları içinde yer alması nedeniyle, OSB'ler ile il özel idareleri veya belediyeler arasında sınır ve yetki konusunda anlaşmazlıklar yaşandığından bahisle bu alanlardaki yetki hususunda Bakanlık görüşü istenilmektedir.

İLGİLİ BİRİMİN GÖRÜŞÜ :Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü konuyla ilgili olarak;

"...İl özel idareleri, belediyeler ve Büyükşehir belediyelerinin OSB alanlarında, 4562 sayılı Kanun ve bu Kanun dayanak alınarak çıkartılmış, 17.01.2008 tarih ve 26759 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçimi Yönetmeliği, 22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği ve 10.11.2009 tarih ve 27402 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği gibi yönetmeliklerce tanımlanmış yetki ve görevleri dışında, herhangi bir yetki ve görevinin bulunmadığı..."

Şeklinde görüş bildirmiştir.

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİNİN GÖRÜŞÜ:Konuya ilişkin mevzuatta;

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun "İl özel idaresinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 6 ncı maddesinin son fıkrasında;

"4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ve organize sanayi bölgelerine tanınan yetki ve sorumluluklar bu Kanun kapsamı dışındadır.",

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun (01/7/2006 tarih ve 5538 sayılı Kanunla değişik) 7 nci maddesinin son fıkrasında;

"4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunuyla Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ve organize sanayi bölgelerine tanınan yetki ve sorumluluklar ile sivil hava ulaşımına açık havaalanları ve bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesisler bu Kanunun kapsamı dışındadır.",

5393 sayılı Belediye Kanununun "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14 üncü maddesinin son fıkrasında;

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.02-045.02.01/653
Konu: OSB'lerde yetki anlaşmazlığı

13./01/2010

"4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümleri saklıdır."

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun "*Kuruluş*" başlıklı 4 üncü maddesinde;
"OSB, Yer Seçimi Yönetmeliğine göre uygun görülen yerlerde Bakanlığın onayı ile kurulur.

Yer seçiminin kesinleşmesinden sonra OSB sınırları dışında kalan alanların planlanması Bayındırlık ve İskan Bakanlığı veya ilgili belediye tarafından en geç bir yıl içinde yapılır. Bununla ilgili usul ve esaslar Bakanlık ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca müştereken belirlenir.

OSB sınırları içerisinde yapılacak imar ve parselasyon planları ve değişiklikleri, OSB tarafından yönetmeliğe uygun olarak hazırlanır ve Bakanlığın onayına sunulur. İl İdare Kurulu kararı ile yürürlüğe girer. ...

(Değişik fıkra: 3/7/2005-5393/85 md.) Yürürlüğe giren (...) (1) imar plânına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile işyeri açma ve çalışma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesi sırasında işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin harçlar, OSB tarafından tahsil edilerek ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına yatırılır.

(Değişik fıkra: 23/10/2008-5807/2 md.) OSB; kurulması öngörülen yerde varsa sanayi odası, yoksa ticaret ve sanayi odası, o da yoksa ticaret odasından en az biri ile talepleri halinde il özel idaresi veya OSB'nin içinde bulunacağı il, ilçe veya belde belediyesinin, büyükşehirlerde ayrıca büyükşehir belediyesinin temsilcilerince imzalı ve valinin olumlu görüşünü muhtevî kuruluş protokolünün Bakanlıkça onaylanması ve sicile kaydı ile tüzel kişilik kazanır.

Bu madde ile ilgili esas ve usuller yönetmelikle belirlenir."

"Üst kuruluş, yönetmelikler ve düzenlemeler Alt yapı tesisleri kurma, kullanma ve işletme hakkı" başlıklı 20 nci maddesinde;

"OSB'lerin ihtiyacı olan elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz, arıtma tesisi, yol, haberleşme, spor tesisleri gibi alt yapı ve genel hizmet tesislerini kurma ve işletme, kamu ve özel kuruluşlardan satın alarak dağıtım ve satışı yapma, üretim tesisleri kurma ve işletme hakkı sadece OSB'nin yetki ve sorumluluğundadır..."

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir."

"Muafiyet" başlıklı 21inci maddesinde;

"OSB tüzel kişiliği, bu Kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muafdir.

Atıksu arıtma tesisi işleten bölgelerden, belediyelerce atıksu bedeli alınmaz."

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.02-045.02.01/ 653
Konu: OSB'lerde yetki anlaşmazlığı

13./01/2010

"Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri" 26 ncı maddesinde; (23/10/2008 tarih ve 5807 sayılı Kanunla değişik)

"Tarım ve sanayi sektörünün entegrasyonunu sağlamaya yönelik... Tarıma Dayalı İhtisas OSB kurulabilir.

Bu bölgelerin yer seçimi, kuruluşu, imar planı onayı, faaliyeti, işleyişi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulacak ayrı bir yönetmelik ile belirlenir."

Aynı Kanununun 27 nci maddesinin son fıkrasında;

"Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, "OSB Uygulama Yönetmeliği" adı ile tek bir yönetmelik olarak, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde çıkarılır. Bakanlık bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak mevzuat çerçevesinde gerekli tedbirleri almaya ve düzenlemeleri yapmaya yetkilidir."

3194 sayılı İmar Kanununun "Tanımlar" başlıklı 5 inci maddesinde;

"Bu Kanunda geçen terimlerden bazıları aşağıda tanımlanmıştır.

...

İlgili idare; belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediye, dışında valiliktir.

... "

"Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar" başlıklı 32 nci maddesinde;

"Bu Kanun hükümlerine göre ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılar hariç; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir. Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur.

...

Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mühür, belediye veya valilikçe kaldırılır ve inşaatın devamına izin verilir.

Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masrafı yapı sahibinden tahsil edilir."

"İdari müeyyideler" başlıklı 9.12.2009 tarih ve 5940 sayılı Kanunla değişik 42 nci maddesinde;

"Bu maddede belirtilen ve imar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde ilgili idare encümenince sorumlular hakkında, üstlenilen her bir sorumluluk için ayrı ayrı olarak bu maddede belirtilen idari müeyyideler uygulanır

... "

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.02-045.02.01/653
Konu: OSB'lerde yetki anlaşmazlığı

13/01/2010

22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin "Müteşebbis heyet ve genel kurulun görev ve yetkileri" başlıklı 35 inci maddesinde;

"(1) Müteşebbis heyetin görev ve yetkileri şunlardır:

...
c) Arsa tahsislerini yapmak,

...
(2) Genel kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

...
ç) Cadde ve sokak isimlerini belirlemek,

(3) Müteşebbis heyetin ve genel kurulun ortak görev ve yetkileri şunlardır:

...
g) İmar ve parselasyon planları ve değişiklikleri ile ruhsat ve izinlerin verilmesine ilişkin prensipleri belirlemek,

...
o) OSB'nin ihtiyacı olan elektrik, su, kanalizasyon, doğal gaz, arıtma tesisi, yol, haberleşme, spor tesisleri gibi altyapı ve genel hizmet tesislerini kurma ve işletme, kamu ve özel kuruluşlardan satın alarak dağıtım ve satışını yapma; bu çerçevede üretim tesislerini, ortak sağlık ve güvenlik birimlerini kurma ve işletme konularında gerekli kararları almak,

...
r) Katılımcı ve kiracılardan tahsil edilecek yönetim aidatları, elektrik, su, doğalgaz ve benzeri satış bedelleri, varsa altyapı katılım payları ödeme şartları ile gecikme halinde uygulanacak cezalara ilişkin esasları belirlemek,

...
t) 29/12/2006 tarih ve 26391 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik esaslarına göre OSB'nin elektrik faaliyetleri ile ilgili karar almak,

u) 23/7/1995 tarihli ve 4122 sayılı Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu uyarınca öncelikle OSB imar planı içinde yer alan sağlık koruma bandının ağaçlandırmasını, çevre düzenlemesini, bakımını, korunmasını ve çevre düzeni sürekliliğini sağlamak,

...
z) Kanun, yönetmelik, kuruluş protokolü, ana sözleşme ve benzeri düzenlemelerle verilen diğer görevleri yapmak,"

"Katılımcıların atık su arıtma tesisinin ilk yatırım ve işletme maliyetine katılımı" başlıklı 121 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında;

" Atıksu arıtma tesisi işleten OSB'lerden belediyeler tarafından hiçbir ad altında atıksu bedeli alınmaz.",

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.02-045.02.01/653
Konu: OSB'lerde yetki anlaşmazlığı

13/01/2010

10.11.2009 tarih ve 27402sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin; "Kuruluş ve tüzel kişilik" başlıklı 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında;

"TDİOSB; kurulması öngörülen yerde varsa sanayi odası, yoksa ticaret ve sanayi odası, o da yoksa ticaret odasından en az biri ile talepleri halinde ihtisas konusuna göre mesleki kuruluş ve teşekküller ile il özel idaresi veya TDİOSB'nin içinde bulunacağı il, ilçe veya belde belediyesinin, büyükşehirlerde büyükşehir belediyesinin temsilcilerince imzalı ve valinin olumlu görüşünü içeren kuruluş protokolünün STB'ce onaylanması ve sicile kaydı ile tüzel kişilik kazanır."

"İmar planı yapımı ve onayı" başlıklı 21 inci maddesinin 2 inci fıkrasında;

"İmar planları ve değişiklikleri STB tarafından onaylanarak, İl İdare Kurulu kararı ile yürürlüğe girer. ..."

"Temel faaliyet alanları" başlıklı 24 üncü maddesinde;

"(1) TDİOSB'ler ilgili mevzuat ile belirlenmiş görevleri yerine getirmek üzere oluşturdukları organları marifetiyle; teşkilatlanır, ruhsat verir, kredi kullanır ve geri öder, arsa tahsisi ve satışını gerçekleştirir, altyapı tesislerini kurar, kullanır ve işletir."

"Ruhsat ve izin yetkisi" başlıklı 25 inci maddesinin 1 inci fıkrasında;

"Yürürlüğe giren imar planına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler TDİOSB tarafından verilir ve denetlenir."

"İşyeri açma ve çalışma izni" başlıklı 26 ncı maddesinin 1 inci fıkrasında;

"TDİOSB içinde kurulacak işletmelere işyeri açma ve çalışma ruhsatları ile çalışma izni, ilgili kanun ve yönetmelik hükümleri çerçevesinde TDİOSB tarafından verilir."

Hükümleri yer almaktadır.

Danıştay Altıncı Dairesinin 20.11.2002 gün ve K:2002/5400, E:2001/4866 sayılı 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu uyarınca organize sanayi bölgesi ilan edilen yerlerde 3194 sayılı Yasanın 32.ve 42.maddeleri uyarınca yıkım kararı ve para cezası verme yetkisinin 3194 sayılı Yasanın 5.maddesinde belirtilen ilgili idarelere ait olduğu, organize sanayi bölgesi yönetim kurulunun bu konuda işlem tesis etme yetkisinin bulunmadığı hakkındaki kararında;

"...

Bu durumda, yukarıda anılan yasal düzenlemeler uyarınca faaliyete geçmiş bir organize sanayi bölgesinde yıkım kararı alma konusunda belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler yetkili olduğu..."

Yine Danıştay Altıncı Dairesinin aynı konudaki 02.11.2004 gün ve K:2004/5210, E:2003/1527 sayılı kararında;

"...

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.02-045.02.01/ 653
Konu: OSB'lerde yetki anlaşmazlığı

13./01/2010

4562 sayılı Kanun ile Organize Sanayi Bölgelerine tanınan yetki, bu alanda arazinin kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, inşaatı ve kullanımıyla ilgili diğer bütün izinler ve ruhsatların verilmesi ve denetlenmesi ile sınırlı olup, sınırlı olarak tanınan bu yetkinin kullanılabilmesi için de Organize Sanayi Bölgelerinin faaliyete geçmiş olması gerekmektedir. Dolayısıyla, faaliyete geçmiş bir Organize Sanayi Bölgesinde izinler ve ruhsatların verilmesi ve denetlenmesi dışında dava konusu olayda olduğu gibi imar para cezası verilmesi hususlarında 3194 sayılı Kanunun 5.maddesinde belirtilen "ilgili İdareler" yetkilidir.

...",
Denilmektedir.

Mevcut mevzuat ve yargı kararları çerçevesinde konu değerlendirildiğinde;

-4562 sayılı OSB Kanununda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan 17.01.2008 tarih ve 26759 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçimi Yönetmeliği, 22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği ve 10.11.2009 tarih ve 27402 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği gibi düzenleyici metinlerde, OSB'lerde yetki ve sorumlulukların belirlendiği ve yer seçimi, kuruluş, tüzel kişiliğin kazanılması ve faaliyete geçilmesi aşamalarında, belediyeler ve il özel idareleriyle ilgili konularda yapılması gerekenlerin açıklandığı,

-Buna göre; OSB'lerin yetkili organlarının kendi sınırları içerisinde, imar planı yapmak ve uygulamak, yapı ruhsatı düzenlemek, yapıları denetlemek ve yapı kullanma izin belgesini vermek, ilgili ruhsat vermek, elektrik üretim ve dağıtım hizmetlerini yapmak, doğal gaz temini ve dağıtımını yapmak, ihtiyaç olan her türlü altyapı ve sosyal tesisleri yaparak işletmek gibi konularda mevzuatla verilen yetkilerini kullanacağı ve sorumluluklarını yerine getireceği,

-5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununda, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda ve 5393 sayılı Belediye Kanununda OSB alanlarının bu Kanunların kapsamı dışında tutulduğunun ifade edildiği,

-Diğer taraftan; organize sanayi bölgelerinde 3194 sayılı İmar Kanununun 32 inci ve 42 inci maddelerinde yer alan yıkım kararı alınması ve imar para cezası verme yetkisiyle ilgili, aynı Kanunun 5 inci maddesinde "ilgili idareler" olarak tanımlanan idarelerin, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler, bu alanların dışında ise valilikler olduğu ve bu konunun yukarıdaki Danıştay Kararlarında görüldüğü gibi yargı kararlarıyla da hüküm altına alındığı,

-Mevcut mevzuatta genel olarak yetki ve sorumlulukların ve istisnaların açıklandığı, tereddüde düşülen yetki anlaşmazlığı konusunun ne olduğunun bildirilmesi durumunda inceleme yapılarak detaylı görüş bildirilebileceği,

Düşünülmektedir

Sonuç olarak; İlgili Kanun ve Yönetmeliklerde, OSB'lerdeki yetki ve sorumluluklar ile mahalli idareleri ilgilendiren konuların düzenlendiği, Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve İl Özel İdaresi Kanununun uygulanmasında bu alanların kapsam dışında tutulduğunun

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.02-045.02.01/ 653
Konu: OSB'lerde yetki anlaşmazlığı

13./01/2010

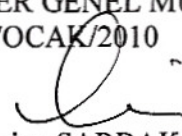
açıkça ifade edildiği, ancak; 3194 sayılı İmar Kanunundan kaynaklanan yıkım kararı alınması ve imar para cezası verme yetkisinin, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyelerde, bu alanlar dışında ise valiliklerde olduğu değerlendirilmektedir.

Uygun görüldüğü takdirde görüş yazımızın Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne havalesini arz ederim.

Murat KOCA
I. Hukuk Müşaviri V.

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
13./OCAK/2010

Zekeriya ŞARBAK
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı